

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMANE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

Adunarea eparhială din eparhia Clujului

Duminecă, în 2 Mai, s'a deschis adunarea noastră eparhială potrivit dispozițiilor legii celei noi pentru organizarea bisericii.

Tradiționala Dumineca Tomii a făcut loc Duminecii a cincea a Samarincencii. Și de aci înainte aceasta va fi ziua, în care biserica din întreagă țara va face bilanțul activității sale din cursul unui an.

Reforma aceasta, s'a dovedit deja din anul acesta, cel dintâi, bună, dându-se posibilitate organelor administrative ale bisericii să-și poată pregăti cu răgaz rapoartele necesare, ceea ce în trecut din cauza sărbătorilor ale Paștilor, reclama o muncă extraordinară și prea obositoare.

Auspiciile cu cari se inaugurează noul sistem de organizare a bisericii, sunt cele mai frumoase. Legăm nădejdi bune, că legea cea nouă ocrotită de spiritul marelui Andrei va da bisericii noastre avânturi noi de consolidare și spor în propovăduirea cuvântului evangheliei lui Hristos.

* * *

Deschiderea

Deschiderea adunării noastre s'a făcut Duminecă cu solemnitatea obicinuită în biserica noastră din Cluj. Serviciul sfintei liturgii a fost oficiat de P. S. S. episcopul Nicolae, asistat de asesorii consistoriali Dr. Seb. Stanca și Andrei Ludu, secretariul Laur. Curea, preoții Ion Fodoreanu și Vasile Spătar și diaconii Aurel Todoruț și Vasile Bogdan.

În cursul serviciului divin P. S. S. a hirotonit întru diacon pe candidatul *Pavel Teodorescu*, destinat preot pentru parohia Veseșmort în Maramurăș.

La sfârșit s'a făcut slujba invocării Duhului sfânt, după care P. S. S. episcopul ocupând locul presidial, a rostit următoarea cuvântare:

„Hristos a înviat“

Domnilor Deputați!

Pătruns de sentimente de adâncă mulțumită către D-zeu, salut pe Onorații reprezentanți ai clerului și poporului nostru, întruniți în sesiunea a VI-a ordinară a Adunării Eparhiale dela reînființarea Eparhiei noastre, ca să Vă dăm seama despre munca ce am săvârșit în anul trecut și să aflăm împreună și în frățescă conlucrare calea și mijloacele necesare pentru a continua această muncă în condiții și mai mulțumitoare.

După legea nouă de organizare a bisericii, Vă va fi surprins schimbarea termenului pentru adunările eparhiale la o dată fixă pentru Dumineca a V-a a Samarincencii. Acest termen l-am aflat din toate punctele de vedere mai potrivit, căci ne dă putința celor dela conducerea Eparhiilor să prezentăm, după sfintele sărbători ale Paștilor în tihnă și liniște rapoartele noastre și să nu fim nevoiți asupra zilelor mari ale prasniciului învierii să facem lucrări de birou cu precădere, când sufletele noastre trebuie să se înalțe spre momentele cele mai grele ale patimilor Mântuitorului și să ne bucurăm de clipele cele mai sublime din viața lui, învierea cea de a treia zi.

Revenind la problemele cari ne preocupă, constat, că cu toate piedecile ce ni se pun din toate părțile, mergem pe calea binelui și

Bibliotecă

progresului. Instituțiile noastre bisericești dela centru și din parohii urmează cursul lor normal, poporul stă neclintit ca stânca în mijlocul valurilor mării, ca zid de apărare.

Tipografia Diecezei instalată în casele noastre va începe să lucreze și vom avea prin ea un nou mijloc de propagandă culturală și religioasă.

Nemulțumirile din 3—4 sate din Munții Apuseni, sperăm, că vor fi potolite și agitațiile sectarilor nu vor mai prinde teren.

După organizarea bisericii pe temelii noi, credeam, că se va putea vota și legea cultelor, ca să ieșim de sub înădușitoarele legi ungurești, cari se pun în drumul dezvoltării noastre. Dar meșterii în întrigi și cu legături au știut zădărnici votarea în parlamentul trecut și am rămas și azi sub legile chinuitoare.

Clerul nostru, care își face datoria de apostoli, e nepăstuit, bisericile noastre scurtate prin reforma agrară cu sute și mii jugăre, iar politicianii, cari nu cunosc referințele de aici și imucenicia noastră, nu-și dau seamă, ce păcate de moarte și strigătoare la cer fac, când ne țin gâtuiți și azi și ne reduc la biserică dominantă și nu dominantă.

Apelez la frunțașii bisericii noastre, de aici, să nu stea indiferenți și cu mâinile încrucișate. Chemăm pe toți în ajutor, să scoatem biserica din starea de umilință de azi.

Jandarmii ne mo'estează, organele administrative ne persecută, agronomii și consilierii dela reforma agrară aproape toți au dat mâna cu dușmanii noștri seculari, sectarii se bucură de privilegii, aduc bani din străinătate, ca să desbina poporul. Zidesc palate, instalează case de rugăciuni pompoase și tipografii, scot broșuri și calendare de conținut contrar legilor statului, în care Episcopii sunt insultați cu aprobarea censorilor, precursorii români, împart gratuit aceste produse veninoase, și noi, stăm în fața acestor uneltiri mai mult ca neputincioși.

Să ne dăm mâna ca frații, să ne ridicăm unul ca unul și să facem să ametească uneltirile violente și să ducem la biruință legea cultelor, care să ne asigure liniștea și prosperarea bisericii.

Catedrala noastră se națcă măiestros spre

culmile cerului, și anul acesta, cu ajutorul lui Dumnezeu, sperăm să vedem crucile vestitoare de bruință, așezate la locul de cinste, iar clopotele vestind prin sunetul lor armonios mărirea lui Dumnezeu. Numele Domnului fost ministru A. Lapedatu va fi înscris cu litere neșterse în istoricul Catedralei, dându-ne în împrejurări grele financiar ajutorul maximal posibil pentru împlinirea idealului măreț. Cu lucrările mergem încet și dacă nu vom putea obține un ajutor mai însemnat, probabil că va trebui să luăm alte hotărâri pentru terminarea mai grabnică a lucrărilor.

Și mai greu o ducem cu internatul instituției teologice, plasat în o casă cu chirie dela municipiul Cluj.

Până ce nu vom primi competența diecezei din fondurile comune cu arhidieceza, chestia zidirii seminarului stagnează, și înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor trecem toată răspunderea asupra celor ce ne pun piedcă la împlinirea unei necesități, care nu e vanitate, ci lipsă simțită.

Venerabilul Sinod are cuvântul, să se rezigneze față de categoricul „*non possumus*”, sau să ridice glasul de protest, care să se audă.

Premițând aceasta, declar sesiunea a VI-a deschisă.

Frumoasa cuvântare a P. S. Sale întreruptă adeseori de aprobări unanime a fost răsplătită cu aplauzele sgomotoase ale celor prezenți.

Sinodul purcede apoi la lucrările sale. P. S. S. numește notari interinali pe domnii: *Dr. Vas. Sava* și *Dr. Lazar Chirila*. Se constată că sunt prezenți: 40 deputați, sinodul prin urmare este capabil să aducă hotărâri valide.

Sinodul se constituie alegând biroul și comisiile, menținându-se tot cele din anul trecut. Se prezintă rapoartele Consistoriului cu toate actele, cari se împart diferitelor comisii, anunțându-se pe d. a. la 4 ședințele comisiilor, iar ședința a doua pe Luni la ora 10.

După ședința toți deputații se prezintă în corpore la recepție în reședința episcopescă. În numele deputaților își ridică cuvântul protopopul *Vasle Gan* și aduce omagii de re-

spect și devotament vrednicului arhiereu și conducător al eparhiei. Dă expresie bucuriei, că D-zeu a ascultat rugăciunile noastre și a ridicat de P. S. Sa din patul suferințelor grele din anul trecut și l-a redat iarăș întreg și sănătos, în deplină vigoare eparhiei și bisericii. Accentuiază că în situația dificilă, în care se află mai ales preoțimea noastră, avem nevoie de mintea luminată și energia de fier a P. S. Sale și roagă pe P. S. S. ca precum până aci, așa și în viitor să lupte cu aceeași tenacitate pentru binele bisericii și a preoțimii. Face P. S. Sale cele mai calde urări ca D-zeu să-l țină încă mulți ani în fruntea eparhiei spre binele bisericii și neamului nostru.

P. S. S. adânc mișcat răspunde, făcând o scurtă reprivire asupra trecutului de șapte ani dela înființarea eparhiei. Scoate în relief greutățile uriașe, cu cari a trebuit să lupte pentruca în acest răstimp să se poată încheia eparhia Clujului, care la 1919 nu avea unde să-și plece capul, iar astăzi stă ca un far luminos de salvare a ortodoxismului în acest colț de țară. Rezultatele nu le-a putut obține decât cu intenții neînfrigate, cu hotărâre și voință neînfrântă și cu stăruință neobosită. Ce privește clerul eparhiei a fost dela început neodihnit pentru de a-i putea face o situație suportabilă și mulțumitoare. Să ne dăm seama că aceasta din mijloacele proprii, fără ajutorul statului, nu se poate. P. S. S. declară că își va pune și în viitor în cumpănă toată situația sa de arhiereu în acest scop și crede că în scurtă vreme se va soluționa și această problemă spre mulțumirea tuturor. P. S. Sa face apel la toți ca în frățească armonie să-i dea sprijin pentru ca în deplină solidaritate eparhia să poată săvârși o prețioasă muncă constructivă pentru propășire, ca să se dovedească că organizația bisericii ortodoxe aduce cele mai mari foloase în opera de consolidare a bisericii. Mulțumește pentru atențiunea și devotamentul manifestat de către membrii sinodului.

P. S. Sa invitat apoi la masă în trei zile consecutive pe rând pe toți deputații adunării.

După masă membri adunării s'au întrunit

în secțiuni, luând în dezbateri rapoartele consiliului.

Sedința a doua Luni dim.

După verificarea procesului verbal al ședinței de ieri, deputatul *dr. Ioan Pașcu* propune numirea unei comisiuni, care să accelereze repartizarea fondurilor comune cu arhidieceză dela Sibiu, motivează urgența rezolvirii acestor probleme prin greutățile de ordin financiar, pe care eparhia din Cluj le întâmpină la susținerea internatului teologic.

Adunarea aprobă propunerea, designând în vederea acestui scop o comisiune, compusă din d-nii: protopop Vasile Gan, prof. Bogdan-Duică și Ciortea, rectorul Academiei Comerciale din Cluj.

Deputatul *Iovian Mureșan* face următoarea propunere:

„Adunarea eparhială a eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului luând cunoștință despre atacurile nedemne îndreptate de oamenii inconștienți, roșiți de patima necuvinții și a răutății omenești, împotriva bisericii noastre și a șefului ei suprem I. P. S. Patriarhul Miron, înfierează cu toată hotărârea astfel de porniri desastroase nu numai pentru biserică, ci pentru neam și țară.

În deplină cunoștință și cunoștință de forță, ce o reprezintă în această țară biserica noastră strămoșească și conducătorii ei, adunarea eparhială declară că abstrăgând dela orice alte considerații politice în deplină solidaritate vom face totdeauna zid de apărare în jurul șefilor bisericii noastre, ori de câte ori pândarii obscuri ai unor interese meschine vor căuta să lovească în biserica noastră și reprezentării ei.

Cu sentimente de justă indignare condamnăm acest fel de tentative criminale și asigurăm pe șeful bisericii noastre I. P. S. patriarhul Miron, că biserica va ști reacționa întotdeauna împotriva lor, luptând cu arma evangheliei lui Hristos pentru puceu, liniștea și binele obștesc al scumpei noastre patrii românești.”

Adunarea își exprimă prin aplauze frenetice consimțământul, primește în unanimitate propunerea și decide, să se comunice I. P. S. patriarhului și presei.

Dep. Vasile Gan propune: având în ve-

dere că tablourile pentru datele statistice elaborate de metropolie sunt nepractice și dificilă consiliul să tipărească blanchete speciale, practice, pentru eparhia Clujului, să se statorcească termene fixe și să se elaboreze un regulament pentru organizarea și conducerea oficiului și a arhivei parohiale.

Propunerea se predă comisiei organizatoare.

Dep. *Vasile Span* propune ca parohiile sărace din munți să fie scutite în caz de vacanță, de impozitul reclamat, de dispozițiile statutului fondului de pensii. Se predă comisiei bisericești.

Intrând în ordinea de zi, comisia verificătoare prin raportul *Vasile Span*, propune validarea deputatului Andrei Ludu, ales în cercul vacant Câmpești. Se validează.

Raportorul comisiei organizatoare *Vasile Gaș* prezintă raportul plenar al consiliului eparhial.

În 17 puncte se înregistrează faptele mai importante privind biserica în general și eparhia Cluj în special. Primul este noua lege de organizare bisericească, în conformitate cu care urmează să se facă noi alegeri pentru toate corporațiile bisericești. Se raportează asupra înființării patriarhei, a lucrărilor dela catedrală și a situației academiei teologice. P. S. S. a făcut 13 deplasări mai mari canoanice în afară de eparhie, a luat parte activă la toate manifestările bisericești din cursul anului. A fost reținut de boală de a le continua cum ar fi dorit. În cursul anului trecut au fost aleși trei noi protopopi și anume la Cluj, Alba-Iulia și Cetatea de peatră. În locul decedatului jurist Teodor Popescu a fost ales dl dr. Petru Metes. Eparhia a participat la congresul bisericesc dela Stockholm, fiind reprezentată prin dl dr. Ioan Lupaș, actualul ministru al sănătății publice. Au fost deschise două mănăstiri, una la Dragomirești în Maramuraș, iar cealaltă în Vad, vechea reședință a episcopiei. În stadiu de organizare se află mănăstirea dela Toplița, înființată de Sanctitatea Sa Patriarhul, și cea dela Rôhia, unde s'a ridicat și o biserică, care va fi sfințită anul acesta. Imobilele consistorului au sporit în anul acesta cu două edificii. S'a cumpărat cu 1 milion și jumătate lei casa din Cluj, strada

A. Iancu 9, în care a fost instalată Academia Teologică, iar în str. Baba Novac s'a zidit un edificiu nou pentru tipografie. Episcopia dispune acum de cinci edificii la Cluj.

Biserica încoronării a fost definitiv atribuită de Sf. Sinod eparhiei Clujului, iar în diferendul cu aparținerea orașului Alba-Iulia forurile în drept au soluționat această chestiune definitiv în favorul eparhiei noastre. Acte au intrat în total 7756, ședințe s'au ținut 58.

La propunerea comisiei adunarea ia raportul la cunoștință cu deosebită satisfacție, cu adausul ca Consiliului eparhial să întrevină la stat ca în timpul cel mai scurt să legifereze și legea cultelor. Față de decedații: episcopul Ion Popp al Aradului, protopopul Iosif Gomboș din Câmpești și dr. Teodor Popescu, juristul consistoriului adunarea își exprimă regretele sale.

Raportorul comisiei bisericești, *Dr. Remus Furdui*, prezintă raportul secției bisericești a consiliului. În partea primă se dau datele statistice din eparhie: a) doi funcționari, o funcționară și o dactilografă; b) În eparhie avem: 15 protopopi, parohi, un administrator protopopesc, 3 protopopi onorari, 242 parohi, 63 administratori parohiali permanenți, 5 capelani, 1 preot pensionat, 42 preoți văduvi, 16 clerici în alte funcțiuni, 6 preoți ieromonah, 62 preotese văduve, 276 soții de preoți, 822 copii de preoți, 28 orfani de preoți. Au murit în 1925 10 preoți.

Parohii avem 377 matere, 109 filii. S'au hirotesit doi protopopi, hirotonit 23 preoți. Parohii vacante 73. Populația ortodoxă face 63669 familii cu 298.069 suflete. Copii până 7 ani 19.988, copii de școală 44.901. Ștuceti și scrie 279.089. Căsătorii s'au încheiat bisericești 2.987, numai civile 95, concubinate 1849. S'au născut 4.591 băieți, 4323 fetițe legiuți, nelegiuți 447 băieți, 450 fetițe. Au murit 3.071 bărbați, 2868 femei, demorat silnică 63, procese de divorț 221, procese disciplinare 11. Treceri religioase la noi dela gr. cat. 1711, dela reformați 4, evrei 1, pocăiți 6, uniciți 2. Dela noi au trecut la gr. cat. 6, la sectari 105. În general există pe teritoriul eparhiei în total 6737 sectari, între cari 4365 baptiști, 438 adventiști, 262 studenți în biblie, 47 mileniști, 1598 pocăiți.

Sectari ortodocși în total 784. Cărciume sunt 1862, cu 268 mai multe ca în 1919. Reuniuni de temporanță 4. Propaganda religioasă s'a făcut în cadrele Asociației clerului, prin despărțăminte și agenturi. Au funcționat 59 cercuri religioase, 78 adunări preoțești, 18 predici, 50 conferințe, 20 cuvântări.

S'au sfințit bisericile din Bucerdea vinoasă, Deda-Bistra, Borcut, Vad, Feiurd și capellele din Ghiriș, Gherla și Sovata. Muzeul eparhial are 50 obiecte.

Adunarea ia raportul la cunoștință cu aprobare și decide ca în viitor studenții din anii III și IV, ai Academiei Teologice să întreprindă turnee de propagandă contra sectelor, urmând ca în vederea acestui scop să fie organizată o secțiune de propagandă pe lângă ziarul oficial al episcopiei, să se ia măsuri pentru stavilirea alcoolismului în legătură cu serviciile divine, să se organizeze cu ajutorul statului o școală de cântăreți în Cluj, preoții și protopopii să adune toate obiectele vechi din biserici și să le trimită muzeului eparhial, iar „Renașterea” să se mărească având și material pentru propaganda religioasă în popor.

Raportorul *Aurel Ciurtea* prezintă raportul secției școlare. Toată instrucția școlară a fost statificată. Școli de stat au funcționat 384. Din acestea 209 în edificiile noastre. În 6 parohii nici un fel de școală. Copii obligați la școală au fost 44.901. Au cercetat școala 24.276. Au rămas fără instrucție școlară 54%. Școli secundare au funcționat pe teritoriul eparhiei noastre: 17 licee de băieți cu 1489 elevi ortodocși, 4 licee de fete cu 429 eleve, 6 școli normale de băieți cu 544 elevi, 2 școli normale de fete cu 221 eleve, 8 școli medii băieți cu 354 elevi, 9 de fete cu 265 eleve, 6 școli de arte și meserii cu 196 elevi, 2 școli profesionale cu 46 eleve, 6 școli comerciale cu 138 elevi, 13 școli de ucenici cu 588 elevi, 1 de ucenice cu 6 eleve, o școală tehnică cu 60 elevi, o școală minieră cu 7 elevi, o școală militară cu 560 elevi ortodocși, 15 școli Froebeliene cu 241 eleve. Școli superioare: o academie teologică cu 64 studenți, o academie comercială cu 194, o academie de agricultură cu 45 și o universitate cu circa 3200 studenți ortodocși. Eparhia are 234 edificii școlare

proprii și 8 comune cu gr. cat. 16 au fost prefăcute în case parohiale, 9 în case culturale și 30 închiriate statului. Restul e deținut de stat fără nici o recompensă. Catehizația au ținut-o 106 preoți și 240 învățători. 47 preoți au fost și învățători.

Raportorul relevă faptul destul de trist că 20.625 (54 la sută) copii au rămas fără instrucțiune școlară. Din explicațiile date de P. S. Sa reiese că s'au depus toate străduirile pentru ridicarea și răspândirea învățământului școlar. Cu toate sacrificiile, nu s'a putut face mai mult, din cauza excepționalei greutate a împrejurărilor. Statul a ridicat numeroase școli. În comunele răsfirate din munți, campania construcțiilor progresează însă foarte anevoe. Prea Sfinția Sa conchide, că, având în vedere spiritul de sacrificiu pentru școală al statului, se vor face continue progrese și pe acest teren atât de dificil.

Adunarea ia la cunoștință raportul și decide, să se întrevină la stat ca să nu rămână nici o parohie fără școală, unde sunt mai multe puteri didactice, să se angajeze și preotul la școală, făcând posibilă detașarea învățătorilor acolo unde e nevoie, statul să dea acestor preoți o retribuție corespunzătoare, să institue învățători ambulanți și să se ceară statului ca în comunele unde nu sunt școli, să se șteargă toate cărciumele, iar ce privește retribuirea puterilor didactice extraordinare să se ia în seamă la salariul de bază și adăusele; să se dispune ca toate comitetele parohiale să facă acordul cu comitetele școlare referitor la folosința edificiilor noastre.

Deputatul *Dr. Remus Furdul* prezintă raportul consiliului asupra gestiunii institutului teologic, pe care adunarea îl ia la cunoștință cu satisfacție.

Deputatul *Dr. Seb. Stanca* prezintă trei rapoarte ale consiliului către adunare.

1. Cererea parohiilor Selnița și Inău din tractul Cetatea a trece la tractul Lăpuș și a parohiei Secătura de a trece la Dej. Adunarea le încuviințează.

2. Propunerea consiliului de a executa articolul 160 din statut pentru alegerea consistoriului spiritual eparhial. Adunarea decide ca alegerea să se facă la sfârșitul acestei sesiuni.

3. Hotărârea consistoriului metropolitan din

Sibiu, care a decis la cererea consistoriului arhidiecezan trecerea filialei Gălăuțaș, dela Toplița la Gheorgheni în arhidieceasă. În temeiul raportului bine motivat al consiliului eparhial, adunarea constată că acest decis nu are nici o justificare reală și în consecință eparhiei noastre își menține toate drepturile asupra acestei filii.

Luni d. a. adunarea a lucrat în secțiuni.

Sedința a treia Marți dim.

Raportorul comisiei financiare *Atanasie Bejan* prezintă raportul secției economice a consiliului eparhial, subliniind progresele realizate. Reiese din acest raport că toate fondurile eparhiei au fost sporite în cursul anului trecut. Astfel fondul general reprezintă azi o valoare de 2,643.433 lei, fondul reședinței episcopoești un milion 580.927 lei, acela la catedralei 20,719.638 lei, fondul de pensii 2.327.179 lei, fondul asigurărilor 248.440 lei, alte 29 fundațiuni 373.305 lei, depuneri spre fructificare 945.192 lei.

S'au construit 28 noi biserici, dintre care 10 au fost terminate, iar 18 sunt încă în lucrare. Restaurări de biserici au fost 41. Case parohiale noi au fost zidite în 10 comune, iar restaurări s'au făcut 36. Case parohiale aveau în 213 parohii; nu aveau în 163 parohii.

În cursul anului 1925 reforma agrară n'a adus bisericilor decât neînsemnate împrăștiări. Consistorul s'a văzut nevoit a înainta un memoriu ministrului Agriculturii, cerând înlăturarea nedreptății de până acum a bisericii la împrăștiări. În loc de 14394 jugăre, cât trebuia să mai primească bisericile, s'au dat abia 794 jugăre. Din totalul de 486 comune din eparhie au fost împrăștiate până astăzi 186, dar definitiv numai 29, restul de 297 comune n'au primit nimic prin reforma agrară.

Donațiuni au primit bisericile din eparhie în suma de 8,769.248 lei, reprezentând o creștere de 5,467.694 lei față de anul trecut. Parohiile au în total o avere mobilă și imobilă de 60,545.320 lei. Fondurile și fundațiile administrate de parohii fac 6,681.249 lei. Salarele preoților sunt tot cele vechi ameliorate numai cu adaosele incidentale date funcționarilor. Rațiocinii restante 27.

Adunarea aprobă raportul și decide: 1) ia act cu deosebită bucurie de înființarea tipografiei care sporește așezămintele eparhiei și apreciindu-o cu toată mulțumirea sufletească dă expresie convingerii că aceasta încă va fi un factor de importanță deosebită pentru promovarea intereselor bisericii noastre. P. S. S. regretă că n'a putut fi terminată până la această adunare, dar invită pe d-nii deputați să viziteze tipografia, care în câteva zile va fi pusă în funcțiune; 2) taxele noucurunațiilor să se ridice la 5 lei; 3) darea culturală să se majoreze cl. I 40 lei, cl. II 20 lei, cl. III 10 lei, cl. IV 5 lei, cl. V 4 lei, cl. VI 2 lei; 4) taxele internatului teologic să se ridice la 6000 lei, având consiliul autorizația ca în semestrul al doilea să le modifice conform situației financiare de atunci; 5) planul tip pentru case parohiale să se pună în aplicare și să se recomande parohiilor; 6) să se intervină la Ministeriului agriculturii pentruca în executarea legii pentru reforma agrară să se facă corecturile necesare, câtă vreme multe parohii au rămas nedreptățite și să li-se dea maximumul posibil în cadrele acestei legi; 7) salarizarea preoților să se reguleze conform exigențelor zilelor de azi.

Raportorul *Andrei Ludu* prezintă propunerea consiliului pentru modificarea statutului fondului de pensii. După o discuție amănunțită, adunarea face modificările necesare, cari se vor comunica întregii preoțimi.

D-l ministru *Alexandru Lapedat* prezintă raportul consiliului asupra situației în care se găsesc lucrările catedralei. Constată că lucrările progresează solid și conștientios. S'au executat până acum lucrări de 16 milioane, cu firma Tiberiu Eremie au încheiat contractele. S'au făcut angajamente noi pentru introducerea caloriferului, pentru acoperișul de aramă și cruci, pentru izolator, pentru modelele de ipsos și pregătiri pentru clopote. La propunerea raportorului raportul se ia cu satisfacție la cunoștință și adunarea exprimă și din partea sa mulțumită tuturor donatorilor.

P. S. Sa scoate în relief marea solitudine a d-lui ministru Lapedatu care a dat din partea ministeriului pe seama catedralei în răstimpul de doi ani 13 milioane, iar pentru

elopote 100 mij lei. Exprimă sinceră mulțumită d-lui Al. Lapedatu pentru această marimozitate. Adunarea în ropote de aplauze se asociază la propunerea P. S. Sale.

Raportorul *Dr. Seb. Stanca* prezintă propunerea dep. Vasile Gan în chestiunea datelor statistice. Adunarea încredințează consiliul ca să pregătească formulare noi în interesul unei statistici bune și exacte.

Raportorul *Vasile Span* prezintă proiectul de regulament pentru examenul de capacitate preotească. Adunarea îl votează și decide să se pună îndată în aplicare.

Sedința a patra Marți d. a.

Deputatul *Dr. Lazar Chirilă* face interpe-lare în cauza bisericii universității din Cluj, care revine după drept bisericii noastre, fiind proprietate a statului. P. S. Sa dă imediat deslușirile. Chestiunea a fost transpusă de Ministerul Cultelor la o comisie de avocați în frunte cu judele *Dr. Plopu*. Comisia aceasta a recunoscut dreptul statului asupra acestei biserici. Pe urmă chestiunea a fost transpusă contenciosului din Cluj ca aceasta să caute rectificarea posesiunii în cartea funduară. Contenciosul declară că încă nu dispune de toate elementele, neavând îndrumări hotărâte din partea organelor sale superioare. Chestiunea prin urmare s'a oprit aci. Consiliul eparhial se va interesa însă și mai departe stăruiind ca această cauză să se termine în favorul nostru. Adunarea ia acest răspuns la cunoștință cu aprobare.

Raportorul *Zaharie Manu* prezintă normativul internatului teologic elaborat de consiliul eparhial. La propunerea dep. *Dr. Ion Pașca* adunarea decide ca acest normativ să rămână în aplicare în mod provizor și pentru anul viitor și apoi elaborat în baza experiențelor făcută să se prezinte spre aprobare definitivă în altă sesiune.

Raportorul *Petru Popovici* raportează asupra propunerii dep. Vasile Span în cauza parohiilor vacante din munți. Adunarea decide că venitele statorite în statutul fondului de pensii nu se pot altera. Parohiilor sărace le stă în voie a dovedi imposibilitatea solvirii impozitului reclamat de statut și consiliul eparhial se autorizează a decide asupra eventualelor cereri conform împrejurărilor din caz în caz.

P. S. S. președintele pune apoi la ordinea de zi *alegerea consistoriului spiritual eparhial*. După o constătuire de câteva minute se porcede la vot cu buletine. La scrutini se constată că majoritatea covârșitoare de voturi au întrunit-o domnie: *Ștefan Mețeș, Teodor Cotuș și Simion Vasinca*, ca membri ordinari, iar *Vasile Span și Ion Fodorean* ca membri supleanți. P. S. Sa îi declară aleși și în terreiul dreptului său de întărire îi aprobă și din partea sa.

Raportorul comisiei financiare *Atanasie Bejan* propune statorirea diurnelor pentru membri adunării, pentru interni 150 lei, pentru externi 300 lei plus spesele de drum, iar 1000 l. spese de birou. Adunarea le votează.

Terminate fiind agendele adunării, P. S. S. episcopul Nicolae dă expresie satisfacției sale pentru rezolvarea atât de frumoasă a chestiunilor puse la ordinea zilei. Mulțumește deputaților pentru concursul binevoilor ce l-au dat la lucrările sinodului și-i roagă ca și în viitor să poarte acelaș interes pentru problemele bisericii. Cu acestea declară adunarea închisă.

La cuvântul deputatul Vasile Gan, care în numele adunării își ține de datoria sa să exprime vrednicului său prezident și șef al eparhiei cele mai sincere urări și sentimente de grațitudine și recunoștință pentru munca neobosită și jertfele mari ce le-a adus pe altarul bisericii și a neamului, rugând pe Dumnezeu să-l țină încă mulți ani în fruntea bisericii și a eparhiei, „în pace, întreg sănătos, întru zile îndelungate drept îndreptând cuvântul adevărului“ spre binele obștesc al bisericii, al neamului și al patriei.

Toți membri sinodului se ridică în picioare și în aplauze frenetice fac ovații P. S. Sale.

Ș T I R I

Zece Mai. Ziua de 10 Mai, simbolul unirii și al întregirii neamului, va fi sărbătorită în anul acesta cu un fast doosebit. Se împlinesc acum 60 de ani dela intrarea prințului Carol pe pământul României, începutul epocii de renaștere și glorie a acestei țări. În vederea acestei serbări s'au făcut și la noi în Cluj pregătiri grandioase. Cu acest prilej va face

un serviciu divin fsetiv în Piața Unirii. P. S. S. episcopul nostru cu asistența întregii preițimii din Cluj, iar autoritățile orașului, armata și școlile își vor da o contribuția pentru ca festivitatea să ia proporțiile unei adevărate sărbători naționale vrednice de însemnătatea momentului.

* * *

Protopop nou. Joi, în săptămână trecută, P. S. S. episcopul nostru Nicolae a hirotesit întru protopopul preotul *Alexe Latiș* din Baia Mare, ales și confirmat protopop al tractului Cetatea de peatră. Dorim noului protopop spor la muncă și energie, ca să poată desăvârșiri cu înțelepciunea și perseveranță dovedită și până aci consolidarea și fortificarea bisericii noastre din acest tract.

* * *

Administrator protopopes. Consistoriul eparhial în ședința sa din 5 Mai a. c. numit administrator al tractului Câmpeni pe preotul Sorin Furdui din Abrud sat.

* * *

Fundațiune. Preotul nostru Alexandru Perhaița din Libotin a depus la consistoriul nostru o fundație de zece mii lei în amintirea părinților său Vasile și Anastasia, cu scopul ca venitele acestei fundații să se folosească pentru trebuințele interne ale catedralei noastre. D-zeu săi răsplătească din belșug nobila intențiune.

* * *

Ziua eroilor. Joi în ziua Înălțării Domnului se va prăznuî în toată țara amintirea eroilor morți în război pentru desrobirea noastră și întregirea neamului. Cum această serbare este unul din cele mai puternice mijloace de educație creștinească prin omagiul de pietate cel aducem eroilor noștri, e datorita fiecărui preot ca săi dea importanța cuvenită. Pe lângă serviciul divin și cuvântări la mormintele acestora se vor aranja conferințe și prelegeri pe seama poporului și a tineretului, astfel ca ziua aceasta întreagă să fie destinată comemorării marelui eveniment național pentru care atâtea sute de mii de frați ai noștri și-au jertfit viața.

No. 338—1925. 2—3

C O N C U R S

Pentru ocuparea postului de paroh din parohia de cl. III Dobric, protopresbiteratul

Lăpuș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea“.

Venitele acestui post sunt:

1. Salarul dela stat.
2. O merță de cucuruz desfăcut ori 2 merțe nedesfăcut (cu cocian) dela fiecare familie.
3. Una zi de lucru cu palmele dela fiecare familie.
4. Stoșa satorită la 1 Noemvrie a. c.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poțiti să-și înainteze în termenul defipt cererea de concurs, provăzută cu actele legali acestui oficiu și pot să se prezinte în parohie în zi de Duminecă ori sărbătoare, pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Lăpușul-unguresc, la 3 Aprilie 1926.

Oficiul protopresbiterat ort. român al tractului „Lăpuș“ în conțelegere cu comitetul parohial.

Zaharie Manu
prot.

No. 2272.

2—3

CONCURS DIN OFICIU

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia *Avram Iancu* (Vidra de sus) în tractul Câmpeni, se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“. Concurenții vor avea să dovedească o cualificație corăspunzătoare parohiilor de cl. I.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt următoarele:

1. Salarul de paroh conform coalei B.
2. Asociațiunea pune la dispoziția preotului în mod gratuit, locuința în casele așezământului său „Avram Iancu“, precum și folosința unui teren de 1¹/₂ jug. izlaz și a opta parte din moara Iancului.
3. Stolele și venitele accidentale din parohie.

Parohul e obligat a fi custodele întregului așezământ al Asociațiunii: capela, muzeul, etc. Va fi conducătorul cooperativei și a băncii populare înființată de Asociațiune, cari, în caz favorabil, pot garanta o remunerație specială.

Concurenții își vor înainta cererile în termenul legal direct Consistoriului din Cluj.

Cluj, la 23 Aprilie 1926.

Nicolae episcop.